

ΒΕЖБА ιθ'. Преведи: α' Εὐκλεῆς τὸ τοῦ Πλάτωνος, ὅτι Ὅμηρος ὁ ποιητὴς πεπαίδευκε τὴν Ἑλλάδα. β' Δημοσθένης αἰεὶ τῷ δήμῳ εὖ συμβεβούλευκεν. γ' Οἱ Ἀθηναῖοι πρῶτοι ὡς θεὸν τιμηκασιν Ἡρακλέα. δ' Οἱ ἄνθρωποι συνεχῶς τὴν ἀλήθειαν ἐζητήκασιν. ε' Ἀκηκόαμεν Θεμιστοκλέα ἄνδρα ἀγαθὸν πεφυκέναι. ς' Οἱ ἐν Ὀλυμπίᾳ νενικηκότες διαφερόντως ὑπὸ πάντων Ἑλλήνων ἐτιμῶντο. ζ' Οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἑαυτῶν πόλιν καλλίστοις νεῶς ἐκεκοσμήκεσαν. η' Πολλὰ κεκινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας καὶ ἐλευθερίας. θ' Οἱ τριάκοντα πλείους πεφονεύκασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτῶ μηνσὶν ἢ πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες.

Г р а д и в о : слаби перфекат и плусквამперфекат активни тематских глагола (GGJ, §272–276, 280–283).

П р е в о д : 1. Слава је она Платонова (sc. изрека), да је њесник Хомер васпитао Грчку. 2. Демостен је увјек добро саветовао народ. 3. Атињани су први поштвала Херакла као бога. 4. Људи су непрекидно тражили истину. 5. Чо сам да је Темистокле добар чољек. 6. Они који су код Олимпије побједили били су посебно поштовани од свих Грка. 7. Атињани властити град уређиваху прекрасним храмовима. 8. Многе поглибли смо претрпјели и на копну и на мору за заједнички спас и слободу. 9. Тридесеторица тирана убила је виша Атињана у осам мјесеци него сви Пелопонежани који су десет година (са Атињанима) ратовали.

Вјежба 7. Μετάφραζε: 1. Частимо војнике који су у борбама погинули. 2. Камило бијаше побједио Гале и ослободио Рим. 3. (Иако) је Аристид учиунио држави много добра, умро је врло сиромашан. 4. Непријатељи су многа наша села у рату спалили, а мужеве и жене окрутнo поубијали. 5. Пјесници су одгојили Грке. 6. Лакедемонјани су дуго врјеме били прваци Хеладе. 7. Хирон који је одгојио Ахилеја бијаше одгојио и Асклепија. 8. Непријатељска војска разорила је све градове на мору.

Μ ε τ ά φ ρ α σ ι ς : α'. Τιμῶμεν τοὺς στρατιώτας τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότας. β'. Ὁ Κάμιλλος ἐνενικήκει τοὺς Γάλλους καὶ ἐλεύκει τὴν Ῥώμην. γ'. Πολλὰ ἀγαθὰ τῇ πόλει ποιήσας Ἀριστείδης πενέστατος τέθνηκεν. δ'. Πολλὰς μὲν κόμας ἡμῶν οἱ πολέμιοι ἐν τῷ πολέμῳ κεκαύκασιν, τοὺς δὲ ἄνδρας καὶ τὰς γυναίκας ὁμῶς ἀπεκτόνασιν. ε'. Οἱ ποιηταὶ τοὺς Ἑλληνας πεπαίδευκασιν. ς'. Οἱ Λακεδαιμόνιοι πολὺν χρόνον πεπρωτεύκασιν ἐν τῇ Ἑλλάδι. ζ'. Χείρων παιδεύσας τὸν Ἀχιλλέα πεπαίδευκε καὶ τὸν Ἀσκληπιόν. η'. Ἡ τῶν πολεμίων στρατιὰ διεφθάρκει πάσας πόλεις ἐπὶ τῇ θαλάττῃ.

ΒΕЖБА κ'. Преведи: ἸΔΟΥ Η ΡΟΔΟΣ, ἸΔΟΥ ΤΟ ΠΗΔΗΜΑ. Ἄνθρωπός τις ἀποδημήσας ἐπεὶ πάλιν οἴκαδε ἦκεν, ἐκόμαζε πολλὰ τε ἄλλα ἠριστευκέναι καὶ ἐν Ῥόδῳ πηδημα πεπηδηκέναι, ὅσον οὐδεὶς πω ἐπήδησεν. Καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ αὐτὸ θεσαμένους ἔλεγεν ἔχειν. Τῶν δ' ἀκουσάντων τις γελῶν ἔλεγεν· Ἄλλ' εἰ ἠλήθευσας, οὐ δεῖ σοι μαρτύρων· Ἴδου ἢ Ῥόδος, ἰδου τὸ πῆδημα.

П р е в о д : ЕВО РОДОСА, ОВДЈЕ СКАЧИ! Пошто се кући вратио неки чољек који је био отпутовао, почео је да се хвали да је у много чему добар и да је на Родосу скакао колико досад још нико није скочио. И рекао је да има свједоке који су ондје то видјели. А неко од они који су то чули насмија се и рече: 'Али, ако си истину рекао, не требају ти свједоци: ево Родоса, овдје скачи'.

ΒΕЖБА κα'. Преведи: ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ. Διογένης, ὁ εὐτελής καὶ αὐτάρκης φιλόσοφος, ἐπεὶ ποτ' ἐθεάσατο, ὅτι παῖς ταῖς χερσὶν ἔπινεν, τὴν κοτύλην ἐκρίπτει τῆς πήρας καὶ λέγει· Παιδὸς εὐτέλεια νενίκηκέ με. — Ἴατρὸς ἑτερόφθαλμος νοσοῦντα ἐρωτᾷ· Πῶς ἔχεις; Ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· Ὡς ὀράς. Ὁ δὲ ἰαρός· Ἐάν ὡς ἐγὼ ὀρῶ, τὸ ἡμῖσὺ σου τετελεύτηκεν.

Π ρ ε β ο δ : *ИЗРЕКЕ. Диоген, онај скромни и самодостатни филозоф, када је једном видио да дијете није рукама, бацио је чашу из своје торбе и рекао: 'Дјететова скромност ме победила'. — Једнооки љекар упита болесника: 'Како си?' А он му одговори: 'Као што видиш.' А онда (ће) љекар: 'Ако (си онако) као што ја видим, половица тебе је умрла (мртва)'.*

ВЈЕЖБА κβ'. Преведи: α' Σωκράτην θανάτου οἱ Ἀθηναῖοι κεκρίκασιν. β' Πονηρὰ τροφή σῶμα καὶ ψυχὴν διέφαρκεν. γ' Ἐπὶ μὲν ἐπῶν ποιήσει Ὅμηρον μάλιστα τεθαύμακα, ἐπὶ δὲ τραγωδίᾳ Σοφοκλέα. δ' Ὁ τῶν πολεμίων στρατηγὸς τοῦς ἀγγέλους ἀπέσταλκεν εἰρήνην ποιησομένους. ε' Δαίδαλος τὸν ἐν τῇ Κρήτῃ Λαβύρινθον κατεσκευάκει. ς' Τὴν ἀργίαν πολλοὺς ἤδη νέους διεφθαρκυῖαν φεύγετε. ζ' Εἶθε τοῦτο εὖ πεφροντίκοις.

Π ρ ε β ο δ : 1. Атињани су Сократа осудили на смрт. 2. Лоша храна уништава и тијело и души. 3. У епском нјесништву највише сам се дивио Хомеру, а у трагедији Софоклу. 4. Војсковођа непријатеља (непријатељски војсковођа) одаслао је оне који ће склопити мир. 5. Дедал бијаше саградио лавиринт на Криту. 6. Бјегите од леньости која је већ уништила многе младиће. 7. Дабогда добро о томе размислио!

Вјежба 8. Μετάφραζε: 1. Непријатељи су уништили у рату многе градове и села. 2. Што сте јавили друговима? 3. Јавили смо им истину, ништа не кријући. 4. Ксерксо је послао велику војску на слободну Грчку. 5. Често онај (који) је много посетијао мало бере. 6. Народ је с правом осуди издајнице и злочинце на смрт. 7. Зар се ниси често дивио храбрости наших војника? 8. Чувајмо слогу нашег народа јер је неслога многе државе упропастила! 9. Атињанин су послали посланике у Тебу ради заједничког спаса цијеле Грчке.

Μ ε τ ά φ ρ α σ ι ς : α'. Οἱ πολέμοι ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς διεφθάρκασι πόλεις τε καὶ κώμας. β'. Τὶ ἠγγέλκατε τοῖς φίλοις; γ'. Οὐδὲν κρύπτονες ἠγγέλκαμεν αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν. δ'. Ξέρξης μεγάλην στρατιάν ἔσταλκεν ἐπὶ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα. ε'. Πολλὰ ἐσπαρκῶς πολλάκις ὀλίγα λέγει. ς'. Ὁ δῆμος εἰκότως θανάτου κέκρικε τοῦς προδότας καὶ τοῦς κακούργους. ζ'. Ἄρ' οὐ πολλάκις τεθαύμακας τὴν τῶν ἡμετέρων στρατιωτῶν ἀνδρείαν. η'. Φυλάττωμεν τὴν τοῦ δήμου ὁμόνοιαν· ἢ γὰρ διαφορὰ πολλὰς πόλεις ἤδη διεφθάρκεν. θ'. Οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὰς Θήβας ἐστάλκασι τοῦς ἀγγέλους ἐπὶ κοινῇ σωτηρίᾳ πάσης τῆς Ἑλλάδος.